

ÅRETS HÖGTIDER OCH TRADITIONER - VÅREN -

Ett undervisningsmaterial bestående av Film och lärarhandledning samt
måldokument ur nya läroplanen Lgr 11

Beskrivning och måldokument

Ämne: SO

Målgrupp: Från 6 år Låg-/mellanstadiet

Lektionstyp: Lärarledd undervisning och elevaktivt arbete enskilt eller i grupp

Årets traditioner är ett undervisningsmaterial som består av filmen "Årets högtider och traditioner - våren" samt en utförlig lärarhandledning med instuderingsfrågor och diskussionsfrågor som passar både lärarledd och elevaktiv undervisning. Materialet är rekommenderat att användas som inspiration till temaområden inom samhällskunskap, historia och religion och som faktakälla till kunskap.

Lgr 11

Skolans värdegrund och uppdrag – Förståelse och medmännisklighet

- Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.
- Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar
- Utbildning och fostran är i djupare mening en fråga om att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner, språk, kunskaper – från en generation till nästa.

Övergripande mål och riktlinjer – Kunskaper

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- har fått kunskaper om och insikt i det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet ...
- kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,

Kursplan ur Lgr 11

Hem- och konsumentkunskap

- Undervisningen ska även ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om kulturella variationer och traditioner i olika hushåll. (Syfte)
- Olika mattraditioner, till exempel vid firande av högtider. (Centralt innehåll)

Samhällsorienterade ämnen

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer, till exempel skildringar av familjeliv och skola. Minnen berättade av människor som lever nu. (centralt innehåll)
- Några högtider, symboler och berättelser inom kristendom, islam och judendom. (Centralt innehåll)

Historia

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.

Religionskunskap

- I dagens samhälle, som är präglad av mångfald, är kunskaper om religioner och andra livsåskådningar viktiga för att skapa ömsesidig förståelse mellan människor. (Syfte)
- Undervisningen ska även ge kunskap om och förståelse för hur kristna traditioner har påverkat det svenska samhället och dess värderingar. (Syfte)
- Kristna högtider och traditioner med koppling till kyrkoåret, till exempel sånger och psalmer. (Centralt innehåll)
- Hur spår av fornskandinavisk religion kan iakttas i dagens samhälle. (Centralt innehåll)

Modersmål – Syfte, centra

- reflektera över traditioner, kulturella företeelser och samhällsfrågor i områden där modersmålet talas utifrån jämförelser med svenska förhållanden. (Syfte)
- Traditioner och högtider som eleven möter i olika sammanhang. (Centralt innehåll)

Ord att förklara till filmen "Årets högtider och traditioner – våren -

högtid

tradition

sed

medeltiden

fortiden

folktro

religion

hednisk

symbolisera

Skriva stödord till filmen **Årets högtider och traditioner - våren**

Skriv stödord under filmens gång och använd orden till att prata om filmen eller till tankekarta.

1. Inledning

2. Fastlagen

3. Fastan och Ramadan

4. Våffeldagen

5. Stilla veckan

6. Skärtorsdag

Skriva stödord till filmen **Årets högtider och traditioner - våren**

Skriv stödord under filmens gång och använd orden till att prata om filmen eller till tankekarta.

7. Långfredag

8. Påskafton och Pesach

9. Påskdagen

10. Valborgsmässoafton

11. Första maj

12. Tänkvärt

Instuderingsfrågor till filmen Årets högtider och traditioner - våren

1. Inledning

Vilka frågor i filmens inledning kan du svara på?

Hur har du fått kunskapen om traditionerna?

2. Fastlagen

Hur många semlor äter vi per person i Sverige ungefär?

Varför skulle man äta så mycket under fastlagen förr?

3. Fastan och Ramadan

Vad fick man inte äta under fastan före påsk?

Hur många dagar fastade man?

Nuförtiden finns svenskar som fastar varje år. Vad heter den fastan och vilken religion tillhör den?

4. Våffeldagen

Vilket annat namn än Våffeldagen har 25 mars?

Vem handlar Marie Bebdålsedag om?

Vilket ord kan man säga istället för jungfru?

Vilka sysslor har jordbrukarna från förr börjat med?

5. Stilla veckan

Varför kallas veckan före påsk för Stilla veckan?

Instuderingsfrågor till filmen Årets högtider och traditioner - våren fortsättning...

6. Skärtorsdag

Varför har påskkäringarna en kvast med svart katt och en kaffe kanna?

Varför blev Elin dödad?

Vad betyder ordet "skär" i Skärtorsdag?

Vad har tuppen med skärtorsdag att göra?

7. Långfredag

Vilken händelse i Jesus liv påminns man om på långfredagen?

Varför har man påskris?

Varför kallas långfredag för "the Good Friday" i England?

8. Påskafton och Pesach

Vilka aktiviteter och lekar kan man göra på påskafton?

Varför använder man så mycket ägg under påskan?

Varför äter man lammkött under påsk?

Vilken religion firar "Pesach"?

Vilken historisk händelse tänker judar på när de äter lammkött under Påsk?

Från vilket land kommer traditionen med Påskharen?

Vilka ville man skrämman förr i tiden med påskeld och påsksmällare?

9. Påskdagen

Varför klär man kyrkan i vitt och pryder med påskliljor på Påskdagen?

Instuderingsfrågor till filmen Årets högtider och traditioner - våren fortsättning...

10. Valborgsmässoafton

Hur började traditionen med att sjunga vårsånger för mer än 100 år sedan?

Vilka är orsakerna till att vi har stora eldar på Valborgsmässoafton?

11. Första maj

I vilket land började traditionen med att demonstrera på Första maj?

Vilken var den första viktiga frågan arbetarna demonstrerade för?

12. Tänkvärt

Vad är orsakerna till att traditionerna ändras hela tiden?

Samla fakta från olika källor

Använd fakta från filmen *Årets högtider och traditioner* för att börja "lägga faktapusslet".
Använd böcker, internet och kunniga människor för att gå vidare och slutföra uppdraget.

	Mat och annat ätbart	Aktiviteter och lekar	Saker och symboler	Vilket ursprung – folktro, religion och från andra länder
Fastlagen				
Fastan				
Ramadan				
Våffeldagen				
Skärtorsdag				
Långfredagen				
Påskafton				
Pesach				
Påskdagen				
Valborgsmässoafton				
Första maj				